

(Návrh)

Zákon o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Pripomienky:

Všeobecne k navrhovanému zákonu:

Ochrana osobných údajov prechádza výraznými zmenami, ktoré zásadne ovplyvnia nielen samotné dotknuté osoby, ale z pohľadu dopadov predovšetkým všetkých prevádzkovateľov, sprostredkovateľov, ako aj samotný úrad. Víťame, že úrad, ako dozorný orgán sa v tejto súvislosti chopil tejto neľahkej úlohy, akou je príprava nového zákona o ochrane osobných údajov. A to obzvlášť, keď nové pravidlá sú prijaté v podobe európskeho nariadenia č. 2016/679, ktoré je priamo uplatniteľné a vykonateľné vo všetkých členských štátoch a je potrebné sa dôsledne zaoberať tým, čo všetko môže / nemôže alebo je potrebné upraviť v novom zákone tak, aby korešpondovalo s nariadením č. 2016/679 a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a bola všetkým poskytnutá dostatočná právna istota.

Na základe predloženého návrhu zákona o ochrane osobných údajov vnímame, že úrad v snahe pokryť všetky oblasti jednotne (s výnimkou pôsobnosti smernice), prebral textácie článkov nariadenia č. 2016/679, v dôsledku čoho je pripomienkovanie časti návrhu zákona problematické, resp. takmer nereálne. Návrhom zákona, tak ako je pripravený, sa však vytvára ešte väčšia právna neistota, ktorú prináša samotné nariadenie č. 2016/679; textácia nariadenia č. 2016/679 je v mnohých ohľadoch nejasná, žiada si dodatočný výklad pre prevádzkovateľov, sprostredkovateľov, ako aj pre samotný úrad. A to aj pokiaľ ide o slovenský preklad nariadenia č. 2016/679, ktorý úrad považuje pre Slovenskú republiku za záväzný, avšak vidíme, že na viacerých miestach nezodpovedá anglickej verzii (nesprávny preklad do slovenského jazyka), čo má za následok nesprávnu interpretáciu nariadenia č. 2016/679 a čo sa nesprávne odzrkadlilo aj v obsahu návrhu zákona o ochrane osobných údajov.

Navrhovaný materiál nerieši jeden zo základných aspektov, ktorý bol prezentovaný od momentu, kedy bolo nariadenie č. 2016/679 v podobe návrhu v roku 2012 predstavené, a to zohľadňovanie osobitých požiadaviek, resp. potrieb mikro, malých a stredných podnikov. Nariadenie č. 2016/679 síce stanovuje výnimku pre organizácie s menej ako 250 zamestnancami, pokiaľ ide o vedenie záznamov spracovateľských činnostiach, avšak rovnako od členských štátov a dozorných orgánov (úradu) vyžaduje, aby pri uplatňovaní nariadenia č. 2016/679 zohľadňovali osobitné potreby mikro, malých a stredných podnikov. Inými slovami, pri tvorbe návrhu zákona o ochrane osobných údajov bolo a je potrebné vziať osobitý zreteľ na mikro, malé a stredné podniky, ktoré v rámci podnikateľského sektora v Slovenskej republike tvoria väčšinu (to predpokladá aj samotné nariadenie č. 2016/679). Táto skutočnosť však nebola premietnutá do návrhu zákona o ochrane osobných údajov.

Navrhovaný materiál ďalej nerieši viaceré skutočnosti, ktoré samotné nariadenie č. 2016/679 predpokladá vo vzťahu k členským štátom, spomenieme najmä podrobnosti o postupe a konaní úradu v prípade, že bude hlavným dozorným orgánom, povinnosť zachovávať mlčanlivosť, spracúvanie osobných údajov cirkví a náboženských združení atď. Jedná sa o otázky, ktoré nariadenie taxatívne zveruje členským štátom na osobitnú úpravu.

Obdobne je tomu aj v prípade takej situácie, kde nariadenie č. 2016/679 dáva možnosť členským štátom pre tzv. odchýlky, úrad tieto v návrhu zákona o ochrane osobných údajov v prospech prevádzkovateľov nerieši. Napríklad možnosť výnimky z povinnosti posudzovania vplyvov, ak sa spracúvanie osobných údajov realizuje na základe právnych predpisov, ktoré ustanovujú spracovateľské činnosti (pozri čl. 35 ods. 10 nariadenia č. 2016/679). Nariadenie pripúšťa neuplatňovať čl. 35 ods. 1 až 7, ak sa takéto posúdenie vplyvov vykonáva v rámci všeobecného posúdenia v súvislosti s prijatím predmetného právneho predpisu. Úrad už aj dnes má na základe súčasne platného zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov v platnom znení povinnosť vyjadrovať sa k návrhom všeobecne záväzných právnych predpisov, v ktorých sa upravuje spracúvanie osobných údajov; táto úloha sa podľa návrhu zákona o ochrane osobných údajov ponecháva aj v rámci novej národnej

regulácie. Takýto postup podporila napríklad aj Česká republika v rámci prípravy ich návrhu zákona o ochrane osobných údajov.

Navrhovaný materiál rovnako nerieši otázky týkajúce sa napr. čo so získanými súhlasmi, na základe ktorých dochádza k zákonnému spracúvaniu osobných údajov. Rádovo sa v mnohých prípadoch jedná o tisíce, resp. stá tisíce získaných súhlasov a nie je zrejmé, čo táto situácia pre prevádzkovateľov znamená. Nehovoriac o vynaložených nákladoch na prípadné oslovovanie všetkých dotknutých osôb za účelom získania nových súhlasov a možných následných negatívnych dopadov (aj finančných strát) na prevádzkovateľov. Absentuje akékoľvek zdôvodnenie, či už pozitívne premietnuté do prechodných ustanovení, alebo negatívne zdôvodnené v dôvodovej správe, prečo nie je možné ich akceptovať a je potrebné nanovo zabezpečiť; to platí aj vo vzťahu k ďalším povinnostiam podľa súčasne platného zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov v platnom znení, pokiaľ ide o doteraz vypracovanú dokumentáciu, poučenia oprávnených osôb, kopírovanie úradných dokladov, zmluvné vzťahy a pod.

Takýmto spôsobom by bolo možné prezentovať aj ďalšie situácie a problémové oblasti, ktorými je potrebné sa v súvislosti s novým zákonom o ochrane osobných údajov zaoberať. Návrh zákona o ochrane osobných údajov je, odhliadnuc od prevzatia jednotlivých textácií z nariadenia č. 2016/679, totiž možné na viacerých miestach vnímať ako ťažko vykonateľný až nevykonateľný, ako aj v rozpore s nariadením č. 2016/679 (pozri jednotlivé pripomienky) a inými osobitnými zákonmi v rámci slovenského právneho poriadku. V tejto súvislosti zároveň absentuje aj zdôvodnenie, prečo úrad pristupuje zmenám, ktoré nie sú podmienené novou európskou reguláciou. Úrad by sa preto mal intenzívne sústrediť aj na to, k čomu má dôvodová správa slúžiť.

Máme za to, že úrad by mal pristúpiť k intenzívnym konzultáciám s odbornou verejnosťou a ľuďmi z praxe a zabezpečiť úpravu navrhovaných ustanovení zákona o ochrane osobných údajov, čím sa dopomôže k spoločnému skvalitneniu pripravovaného zákona, ale aj získaniu právnej istoty, ktorá je v rámci tejto legislatívnej depresie nanajvýš žiaduca pre všetky zainteresované subjekty.

Vzhľadom na nami predložené pripomienky, sme v tomto štádiu považovali za zbytočné poukazovať aj na iné vecné i legislatívne nedostatky tohto predloženého materiálu.

Všeobecne k návrhu zákona:

Pripomienka: Vzhľadom na skutočnosť, že návrh zákona o ochrane osobných údajov si vyžaduje prepracovanie jeho znenia v značnom rozsahu a vysporiadanie sa s povinnosťami podľa zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov v platnom znení, požadujeme, aby po zapracovaní pripomienok a vysporiadaní sa so súčasnými povinnosťami, bol návrh zákona o ochrane osobných údajov opätovne predložený do medzirezortného pripomienkového konania tak, aby sa subjekty mali možnosť s ním oboznámiť a opäť sa k nemu vyjadriť. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Opätovné predloženie návrhu zákona o ochrane osobných údajov do medzirezortného pripomienkového konania po zapracovaní pripomienok je z hľadiska zásadných dopadov návrhu zákona o ochrane osobných údajov na všetky subjekty (prevádzkovateľov, sprostredkovateľov, dotknuté osoby, úrad) žiadúce a v súlade s legislatívnymi pravidlami.

K § 1:

Pripomienka: Navrhujeme doplniť ustanovenie, ktorým sa prepojí vzťah návrhu zákona o ochrane osobných údajov a nariadenia č. 2016/679 a smernicou č. 2016/680, ktorá sa transponuje do návrhu zákona o ochrane osobných údajov. V tejto súvislosti je následne potrebné upraviť štruktúru návrhu zákona o ochrane osobných údajov, čím sa zabezpečí prehľadnosť a odstráni právna neistota. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Nariadenie č. 2016/679 zmocňuje členské štáty na úpravu vybraných otázok vo vnútroštátnych právnych poriadkoch, na základe čoho je žiaduce, aby návrh zákona o ochrane osobných údajov reflektoval aj na túto skutočnosť, nakoľko z jeho obsahu je zrejmé, že vo vybraných otázkach dopĺňa nariadenie č. 2016/679. Návrhom zákona o ochrane osobných údajov sa rovnako transponuje smernica č. 2016/680; túto skutočnosť je tiež potrebné premietnuť do § 1 uvedeným spôsobom.

K § 2 ods. 2 písm. b):

Pripomienka: V § 2 ods. 2 písm. b) navrhujeme slovo „zomretých“ nahradiť slovom „zosnulých“ fyzických osôb.

Odôvodnenie: Legislatívno-technická pripomienka.

K § 2 ods. 2 písm. d):

Pripomienka: Navrhovanú pôsobnosť podľa § 2 ods. 2 písm. d) je potrebné rozpracovať a dostatočne zdôvodniť v osobitnej časti dôvodovej správy. Zároveň je potrebné upraviť štruktúru návrhu zákona o ochrane osobných údajov, nakoľko nie je zrejmé, ktoré ustanovenia sú „doplňkom“ k nariadeniu č. 2016/679 (na základe zmocnenia nariadením), ktoré upravujú práva a povinnosti mimo pôsobnosť nariadenia č. 2016/679, a ktoré sú spoločné. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Navrhované ustanovenie z legislatívnej stránky berieme na vedomie, avšak úrad týmto spôsobom prezentuje, že nariadenie č. 2016/679 nepokrýva všetky oblasti spoločenských vzťahov, v rámci ktorých dochádza, resp. môže dochádzať k spracúvaniu osobných údajov v podmienkach Slovenskej republiky. Vnímame, že nie je možné taxatívne vymedziť oblasti, ktoré nie sú pokryté právom únie, avšak v tejto súvislosti absentuje akékoľvek zdôvodnenie, vrátane príkladného výpočtu, ktorý je možné v spolupráci s jednotlivými rezortmi zostaviť. Rovnako absentuje zdôvodnenie a porovnanie rozsahu uplatňovania nariadenia č. 2016/679 a návrhu zákona o ochrane osobných údajov, najmä pokiaľ ide o práva, povinnosti a zodpovednosť. Nie je možné to ponechať na posúdenie prevádzkovateľom a dotknutým osobám a vytvárať tak zmätočnosť v aplikovateľnosti právnych predpisov. Bez náležitého zdôvodnenia sa takýmto postupom vytvára ešte väčšia právna neistota, nakoľko všetci budú mať pochybnosti o tom, na základe ktorého právneho predpisu majú postupovať. Je potrebné ozrejmiť a vysvetliť, kedy a na základe čoho majú zainteresované subjekty postupovať, a v čom nastávajú (ak) odchýlky pri právach, povinnostiach a zodpovednosti podľa nariadenia č. 2016/679 a návrhu zákona o ochrane osobných údajov. Je v moci úradu tieto skutočnosti náležite odkomunikovať a doplniť do navrhovaného materiálu a takým spôsobom pomôcť verejnosti dodržiavať ochranu osobných údajov.

Alternatívne ponechávame na uvážení úradu, či po zistení oblastí (kategórie tejto oblasti, vplyvov a dopadov na dotknuté osoby, rozsah osobitnej úpravy v dotknutých zákonoch atď.), ktoré nie sú upravené právom Únie, nezvoliť postup osobitnej úpravy ochrany osobných údajov v konkrétnej oblasti (napr. oblasť štátnej služby), čím dôjde k zjednodušeniu návrhu zákona o ochrane osobných údajov. Pre porovnanie poukazujeme na návrh zákona o ochrane osobných údajov v Českej republike a iných krajinách, ktoré pristupujú k návrhom zákonov odlišným spôsobom.

K § 3:

Pripomienka: Ustanovenia o územnej pôsobnosti je potrebné prepracovať tak, aby korešpondovali s ustanoveniami nariadenia č. 2016/679.

Odôvodnenie: Navrhované ustanovenia o územnej pôsobnosti nekorešpondujú s ustanoveniami nariadenia č. 2016/679, ktoré opúšťa princíp vymedzenia územnej pôsobnosti prostredníctvom sídla, miesta podnikania, organizačnej zložky, prevádzkarne alebo trvalého pobytu a nahrádza ich princípom prevádzky. Uvedené je potrebné zosúladiť, v opačnom prípade návrh zákona nekorešponduje s ustanoveniami nariadenia č. 2016/679,

keďže jeho ustanovenia o územnej pôsobnosti je možné vykladať užším spôsobom než je tomu u nariadenia č. 2016/679, čo je neakceptovateľné.

K § 5 ods. 2 písm. ac):

Pripomienka: Navrhovanú definíciu pojmu „verejný záujem“ navrhujeme prepracovať alebo vypustiť, nakoľko je v rozpore s nariadením č. 2016/679. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Navrhovaný pojem kopíruje znenie definície verejného záujmu zo súčasne platného zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov v platnom znení, navyše sa doplnila časť o “záujem územných samospráv”, nehovoriac o tom, že táto definícia v súčasnej dobe nie je využívaná, resp. je problematicky vôbec využiteľná. Takto prebratá definícia do nového zákona však už ani nezodpovedá zmenám a potrebám novej európskej legislatívy, nariadeniu č. 2016/679 a nie je s ňou kompatibilná.

V čase prípravy nariadenia č. 2016/679 úrad navrhoval a konzultoval túto definíciu v rámci pracovných skupín v Bruseli na pôde Rady Európskej únie (viď pripomienky a zápisy k návrhu nariadenia v relevantnom čase), avšak táto definícia nebola už ani v čase tvorby tejto európskej regulácie v zhode s pripravovanými zmenami. Členské štáty veľmi ťažko hľadali spoločné riešenie pre návrh takejto definície, na základe čoho sa pristúpilo k tomu, že nie je obsiahnutá priamo v nariadení č. 2016/679. Vychádzajúc zo všeobecného výkladu pojmu „verejný záujem“ tak ako s ním pracuje nariadenie č. 2016/679 (a v záujme zjednotenia by mal aj návrh zákona), za verejný záujem je potrebné považovať čokoľvek, čo ovplyvňuje práva a právom chránené záujmy, zdravie alebo napr. aj majetok verejnosti vo väčšom / veľkom rozsahu. Verejný záujem má byť spoločným záujmom ľudí, ale aj prevádzkovateľov; vyjadruje okamžitosť stavu záujmov, je časovo a miestne premenný a musí sa posudzovať v konkrétnej situácii, mieste a čase. Štát je však pri výkone verejnej moci povinný postupovať podľa príslušných právnych predpisov, ani ústava nedovoľuje štátnym orgánom konať mimo stanovených požiadaviek; v prípade potreby sa v praxi realizuje legislatívna úprava. A preto aj nariadenie č. 2016/679 ráta s pravidlami pre spracúvanie osobných údajov vo verejnom záujme a zákonnosťou takéhoto spracúvania. Potrebu iného uchopenia tohto pojmu (v porovnaní s terajšou úpravou) podporuje nariadenie č. 2016/679 vo viacerých ustanoveniach, napr. vo vzťahu k verejnému zdraviu, k zhromažďovaniu osobných údajov o politických názoroch ľudí počas volebných aktivít, ktoré môže byť povolené z dôvodov verejného záujmu (ak sú poskytnuté primerané záruky) alebo v súvislosti so zastupovaním dotknutých osôb, a pod.

V rámci legislatívy (nielen v Slovenskej republike, ale aj v zahraničí) je bežnou praxou, že tento pojem nie je zadefinovaný a ponecháva sa na prax v danej oblasti, prípadne sa určuje rámec alebo podmienky za ktorých verejný záujem môže nastať. Pokiaľ navrhovaná definícia ostane v takejto podobe, nebude možné ju uplatňovať spôsobom predpokladaným nariadením č. 2016/679, čím sa znemožní súlad s novou reguláciou. Preto pokiaľ úrad nepristúpi k úprave tohto pojmu, je potrebné ho vypustiť a ponechať jeho aplikáciu na prax (ani v iných krajinách nie je tento pojem spravidla zadefinovaný). V tomto prípade výnimočne nemožno hovoriť o neistote, pokiaľ nebude tento pojem zákonom zadefinovaný.

K § 14 ods. 2:

Pripomienka: Upozorňujeme, že nariadenie č. 2016/679 nerozlišuje medzi spracovateľskými činnosťami: sprístupňovanie a poskytovanie v takom ponímaní, ako sa tieto operácie s osobnými údajmi aplikujú v súčasnosti podľa zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov v platnom znení. V súvislosti s návrhom zákona je potrebné sa zaoberať požiadavkami na obsahovú stránku osobitných zákonov a spracovateľskými činnosťami, ktoré by mali byť podchytené v osobitných zákonoch za účelom ich realizácie v praxi. Je preto potrebné sa zaoberať významom a nevyhnutnosťou spracovateľských činností, ich vplyvom / dopadom na dotknuté osoby a pre osobitné prípady je vhodné zvážiť doplnenie napr. požiadavky pre dobu uchovávanania, prípadne cezhraničnú spoluprácu a prenos (ak relevantné). Zároveň považujeme za dôležité, aby bolo v dôvodovej správe zdôvodnený rozdiel medzi termínmi: osobitný „predpis a osobitný „zákon“, nakoľko návrh zákona s nimi pracuje na rôznych miestach rozdielne a v podmienkach ochrany osobných údajov takýto postup môže spôsobiť zmätosť, vrátane legislatívnych návrhov a úprav spracúvania a ochrany osobných údajov zo strany

príslušných orgánov. Zároveň je potrebné upraviť ich používanie správnym spôsobom v jednotlivých častiach návrhu zákona. V tejto súvislosti je potrebné rešpektovať čl. 13 ústavy v kontexte hierarchie právnych predpisov a upraviť ich používanie správnym spôsobom. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Spracúvanie osobných údajov v súčasnej dobe upravuje množstvo osobitných zákonov, ktoré spravidla obsahujú, alebo by mali obsahovať náležitosti v zmysle § 10 ods. 2 a 4 zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov v platnom znení. Nariadenie č. 2016/679 však prináša viaceré (aj zásadné) zmeny, vrátane zmeny prístupu v spracovateľských činnostiach, pokiaľ ide o sprístupňovanie a poskytovanie. Nariadenie č. 2016/679 ich vecne nerozlišuje tak, ako je tomu dnes. Je preto potrebné sa zaoberať požiadavkami, ktoré je potrebné klásť na obsahovú stránku osobitných zákonov, a v osobitných situáciách zvážiť doplnenie aj požiadaviek na dobu uchovávania, či cezhraničnú spoluprácu (prenos), pokiaľ je to v danom prípade relevantné.

K § 16:

Pripomienka: Upozorňujeme, že úrad v návrhu zákona v § 16 pracuje s termínom zákonný zástupca. Nariadenie č. 2016/679 však používa pojem nositeľ rodičovských práv a povinností. Dôvodová správa k návrhu zákona pritom uvádza nielen zákonného zástupcu, ale aj nositeľa rodičovských práv a povinností. Návrh zákona je preto potrebné zosúladiť s nariadením č. 2016/679 a so zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Odôvodnenie: Zabezpečenie súladu s nariadením č. 2016/679 a so zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

K § 17 ods. 2 písm. b):

Pripomienka: Poznámku pod čiarou č. 7 navrhujeme doplniť o ďalšie osobitné zákony.

Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka.

K § 17 ods. 2 písm. g):

Pripomienka: V stanovení § 17 ods. 2 písm. g) za slová „z dôvodov významného verejného záujmu“ požadujeme doplniť čiarku. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Slovenská textácia nariadenia č. 2016/679 mylne narába s interpunkčným znamienkom, čo má za následok nesprávnu interpretáciu ustanovenia čl. 9 ods. 2 písm. g) nariadenia a nesprávne prevzatie textu do návrhu zákona o ochrane osobných údajov (pozri anglickú verziu: „processing is necessary for reasons of substantial public interest, on the basis of Union or Member State law which shall be proportionate to the aim pursued ...“). Navrhované znenie je potrebné doplniť o predmetné interpunkčné znamienko. V opačnom prípade to bude mať za následok nemožnosť spracúvať osobitné kategórie osobných údajov na právnom základe, ktorým je osobitný zákon v prípadoch, ktoré nie sú subsumované pod ostatné výnimky. Takýto prístup nie je akceptovateľný a pri tvorbe nariadenia bol v relevantnom čase aj predmetom priamej komunikácie medzi úradom, ako gestorom nariadenia č. 2016/679 a Radou Európskej únie v Bruseli v záujme jeho správnej interpretácie a uplatňovania v praxi.

K § 20 ods. 9:

Pripomienka: Upozorňujeme, že v danom prípade sa jedná o právomoc Európskej komisie, nie úradu.

Odôvodnenie: Rozpor s čl. 12 ods. 8 nariadenia č. 2016/679. Nie je prítom povinnosťou Európskej komisie k vydaniu predmetného delegovaného aktu, ale právom. Európska komisia k nim spravidla pristupuje v prípade „spoločenskej objednávky“.

K § 21 ods. 1 písm. b):

Pripomienka: V § 21 ods. 1 navrhujeme preformulovať písm. b) nasledovne: „kontaktné údaje zodpovednej osoby, ak je ustanovená“.

Odôvodnenie: Legislatívno-technická pripomienka.

K § 22 ods. 1 písm. b):

Pripomienka: V § 22 ods. 1 navrhujeme preformulovať písm. b) nasledovne: „kontaktné údaje zodpovednej osoby, ak je ustanovená“.

Odôvodnenie: Legislatívno-technická pripomienka.

K § 23 ods. 1 písm. c):

Pripomienka: V § 23 ods. 1 písm. c) je na začiatku potrebné doplniť slová „ak je to možné“, v intenciách čl. 15 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 2016/679.

Odôvodnenie: Zosúladenie s čl. 15 nariadenia č. 2016/679, vypustenie textu by malo za následok odlišný postup v praxi.

K nadpisu tretej hlavy:

Pripomienka: V nadpise tretej hlavy (str. 16) je potrebné slovo „PÁVA“ nahradiť slovami „PRÁVA“. Alternatívne navrhujeme nadpis upraviť nasledovne „Prevádzkovateľ a sprostredkovateľ“.

Odôvodnenie: Legislatívno-technická pripomienka.

K § 32 ods. 4:

Pripomienka: Sme názoru, že ustanovenie § 32 ods. 4 nie je koncipované v súlade so zákonom č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a je potrebné ho upraviť, napr.: „Prevádzkovateľ je povinný pravidelne preveriť splnenie účelu spracúvania osobných údajov za účelom ich výmazu a po splnení účelu spracúvania osobných údajov bez zbytočného odkladu zabezpečiť vymazanie osobných údajov. Osobné údaje, ktoré sú súčasťou registratúrneho záznamu sa likvidujú podľa osobitného predpisu.¹¹⁾“

11) Zákon č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“ Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Nakladanie s registratúrnymi záznamami je regulované osobitným zákonom, zákonom č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Osobné údaje sú v takom prípade súčasťou registratúrneho záznamu a je potrebné s nimi nakladať, uchovávať a likvidovať ich v lehote a spôsobom stanoveným registratúrnym plánom. Lehoty uloženia zo strany povinných subjektov je potrebné nastavovať v súlade so zásadou nevyhnutnosti a primeranosti.

K § 36 ods. 3 a 4:

Pripomienka: Návrh zákona v § 36 ods. 3 a 4 nesprávne interpretuje termín „iný právny akt“ (z angl.: „other legal act“). Tento pojem je používaný aj v súčasne platnej európskej smernici 95/46 a je potrebné ním rozumieť iný právny úkon ako je zmluva, ktorý bude zaväzovať osobu sprostredkovateľa k stanoveným spracovateľským činnostiam (napr. poverenie). Návrh zákona je preto potrebné upraviť v intenciách nariadenia č. 2016/679, podľa ktorého vzťah medzi prevádzkovateľom a sprostredkovateľom sa môže založiť zmluvou alebo iným právnym aktom, ktorý môže vyplývať z práva únie alebo slovenského právneho poriadku. Dôvodová správa zároveň nezodpovedá navrhovanému textu zákona. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Návrhom zákona sa nesprávne preberá textácia nariadenia č. 2016/679 v súvislosti so vzťahom medzi prevádzkovateľom a sprostredkovateľom, ktorý sa riadi buď zmluvou alebo iným právnym aktom (úkonom), ktorý môže vyplývať z práva únie alebo slovenského právneho poriadku v rámci iných vzájomných vzťahov medzi subjektmi. Vzťah medzi prevádzkovateľom a sprostredkovateľom teda môže vyplývať alebo vyplývať aj z osobitného zákona (pozri napr. zákon o hospodárskej mobilizácii), avšak nevyhnutnou súčasťou sú aj obsahové náležitosti a pomenovanie činností, vrátane ostatných náležitostí vyžadovaných nariadením č. 2016/679, ktoré je potrebné premietnuť do zmluvy, alebo napríklad do poverenia, či iného aktu. Tieto náležitosti, tak ako ich vymenúva nariadenie, však nedokážu byť nikdy upravené žiadnym osobitným zákonom (legislatívne pravidlá), preto sa aj na základe nariadenia č. 2016/679 vyžaduje zmluva alebo iný právny akt, ktorý v tomto smere nie je ponímaný ako osobitný zákon, ale ako konkrétny právny úkon / vzájomný vzťah. Osobitný zákon v tejto súvislosti môže byť nápomocný, najmä pri zložitejších vzťahoch, ktoré sa zakladajú zákonom.

K § 36 ods. 6:

Pripomienka: Navrhované ustanovenie § 36 ods. 6 požadujeme upraviť v zmysle a význame anglickej textácie čl. 28 ods. 9 nariadenia č. 2016/679, t.j. zmluva alebo iný právny akt sa vypracujú v písomnej podobe, počítajúc do toho aj elektronickú podobu (nie obligatórne ukladať povinnosť vypracovať a viesť zmluvu v listinnej, ako aj elektronickej podobe). Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Slovenská textácia nariadenia č. 2016/679 poskytuje nesprávny preklad, čo má za následok nesprávnu interpretáciu a nesprávne prevzatie textu do návrhu zákona o ochrane osobných údajov (pozri anglickú verziu: „the contract or the other legal act referred to in paragraphs 3 and 4 shall be in writing, including in electronic form“). Navrhované znenie je potrebné upraviť a zosúladiť. Prípadné ponechanie navrhovaného ustanovenia bude mať za následok rozpor aj s inými navrhovanými ustanoveniami zákona a zásadami nariadenia č. 2016/679.

K § 37:

Pripomienka: Slová „Sprostredkovateľ alebo každá osoba“ je potrebné nahradiť slovami „Sprostredkovateľ a každá osoba“. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Zosúladenie s čl. 29 nariadenia č. 2016/679.

K § 38 ods. 1 a 2:

Pripomienka: Navrhované ustanovenie § 38 ods. 1 a 2 v úvode upravuje, kto má povinnosť viesť záznamy o spracovateľských činnostiach, avšak navrhované znenie nie je obsahovo zosúladené s čl. 30 ods. 1 a 2 nariadenia č. 2016/679. Navrhované ustanovenia spôsobujú zmatečnosť a osoby zástupca prevádzkovateľa a sprostredkovateľa je potrebné prepojiť s § 35 s cieľom dosiahnuť právnu istotu pre subjekty, ktorých sa to týka.

Odôvodnenie: Zosúladienie s čl. 30 nariadenia č. 2016/679 a odstránenie právnej neistoty.

K § 38 ods. 3:

Pripomienka: Navrhované ustanovenie § 38 ods. 3 požadujeme upraviť v zmysle a význame anglickej textácie čl. 30 ods. 3 nariadenia č. 2016/679, t.j. záznamy o spracovateľských činnostiach vypracujú / vedú v písomnej podobe, počítajúc do toho aj elektronickú podobu (nie obligatórne ukladať povinnosť vypracovať a viesť záznamy v listinnej, ako aj elektronickej podobe). Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Slovenská textácia nariadenia č. 2016/679 poskytuje nesprávny preklad, čo má za následok nesprávnu interpretáciu a nesprávne prevzatie textu do návrhu zákona o ochrane osobných údajov (pozri anglickú verziu: „the records referred to in paragraphs 1 and 2 shall be in writing, including in electronic form“). Navrhované znenie je potrebné upraviť a zosúladiť.

K § 43:

Pripomienka: Navrhované ustanovenie § 43 navrhujeme doplniť v súvislosti s čl. 35 ods. 10 nariadenia č. 2016/679 tak, aby sa stanovila výnimka z povinnosti posudzovania vplyvov, ak sa spracúvanie osobných údajov realizuje na základe osobitných zákonov, ktoré ustanovujú spracovateľské činnosti.

Zároveň, v záujme dosiahnutia právnej istoty považujeme za potrebné doplniť navrhované ustanovenie § 43 v zmysle čl. 35 ods. 4 a 5 nariadenia č. 2016/679.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Nariadenie č. 2016/679 pripúšťa výnimku z čl. 35 ods. 1 až 7, ak sa takéto posúdenie vplyvov vykonáva v rámci všeobecného posúdenia v súvislosti s prijatím predmetného právneho predpisu. V tejto súvislosti možno hovoriť o takejto výnimke aj ako o ústretovom kroku úradu voči prevádzkovateľom, ktorí aj tak pocítia dopady nariadenia č. 2016/679 a návrhu zákona o ochrane osobných údajov v značnom rozsahu. Úrad pritom už aj dnes sa na základe súčasne platného zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov v platnom znení vyjadruje k návrhom všeobecne záväzných právnych predpisov, v ktorých sa upravuje spracúvanie osobných údajov a podieľa sa tak na súlade a skvalitnení týchto právnych predpisov z pohľadu ochrany osobných údajov; táto úloha sa podľa návrhu zákona o ochrane osobných údajov ponecháva aj v rámci novej národnej regulácie. Preto sme názoru, že doplnenie výnimky do návrhu zákona o ochrane osobných údajov je možné považovať za potrebný krok v prospech prevádzkovateľov.

K § 44 ods. 3 písm. d):

Pripomienka: V § 44 ods. 3 navrhujeme preformulovať písm. b) nasledovne: „kontaktné údaje zodpovednej osoby, ak je ustanovená“.

Odôvodnenie: Legislatívno-technická pripomienka.

K § 45 ods. 7:

Pripomienka: Navrhujeme upraviť rozsah údajov, ktoré majú byť predmetom zverejňovania, nakoľko sa môže jednať aj o osobné údaje, ak zodpovednou osobou bude fyzická osoba. Rovnako je potrebné precizovať, ktoré údaje, je potrebné oznámiť úradu.

Odôvodnenie: Zabezpečenie súladu s § 14 ods. 2 návrhu zákona o ochrane osobných údajov a § 10 ods. 1 a 2 zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov.

K § 49 ods. 4:

Pripomienka: Uvádzaciu vetu v navrhovanom § 49 ods. 4 je potrebné preformulovať v zmysle a význame anglickej textácie čl. 46 ods. 3 nariadenia č. 2016/679.

Odôvodnenie: Slovenská textácia nariadenia č. 2016/679 poskytuje zmätočný preklad, čo má za následok nesprávnu interpretáciu a nesprávne prevzatie textu do návrhu zákona o ochrane osobných údajov (pozri anglickú verziu: „subject to the authorisation from the competent supervisory authority, the appropriate safeguards referred to in paragraph 1 may also be provided for, in particular“). Navrhované znenie je potrebné upraviť a zosúladiť.

K § 50:

Pripomienka: V § 50 navrhujeme vypustiť slová „alebo tribunálu“ bez náhrady.

Odôvodnenie: Nie je aplikovateľné v podmienkach Slovenskej republiky. Legislatívno-technická pripomienka.

K štvrtej časti:

Pripomienka: Návrhom zákona o ochrane osobných údajov sa má zabezpečiť transpozícia smernice 2016/680. Je zrejmé, že smernica upravuje vybrané ustanovenia obdobne ako nariadenie č. 2016/679, ako aj to, že na „príslušné orgány“ sa bude vzťahovať dvojaký režim (nariadenie aj smernica). Z hľadiska obsahu však máme za to, že návrh zákona o ochrane osobných údajov zabezpečuje transpozíciu smernice nedostatočným spôsobom a zároveň absentuje vzťah štvrtej časti návrhu zákona so zvyšnou časťou návrhu zákona, čo značne komplikuje aplikáciu a spôsobuje zmätočnosť. Máme preto za to, že návrh zákona je v súvislosti s transpozíciou smernice potrebné prepracovať a zabezpečiť súlad. Alternatívne navrhujeme upraviť transpozíciu smernice v samostatnom zákone. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Zosúladenie so smernicou 2016/680 a nariadením č. 2016/679.

K § 82 všeobecne:

Pripomienka: Navrhujeme predmetné ustanovenie rozdeliť na samostatné paragrafy upravujúce jednotlivé oblasti.

Odôvodnenie: Legislatívno-technická pripomienka, ktorou sa zabezpečí lepšia prehľadnosť a orientácia v navrhovanom zákone o ochrane osobných údajov.

K § 82 ods. 3:

Pripomienka: Navrhované ustanovenie § 82 ods. 3 je potrebné prepracovať, nakoľko spôsobuje zmätočnosť a právnu neistotu, pokiaľ ide o zákonnosť (vrátane právnych základov) jeho spracúvania.

Odôvodnenie: Zosúladenie s čl. 87 nariadenia č. 2016/679 a odstránenie právnej neistoty.

K § 82 ods. 4:

Pripomienka: Navrhované ustanovenie § 82 ods. 4 je potrebné prepracovať, aby bolo umožnené cezhraničný prenos osobitných kategórií osobných údajov a národného identifikátora uskutočňovať aj na základe iných legitímnych účelov.

Odôvodnenie: Súčasná textácia bráni cezhraničnému prenosu týchto údajov v iných legitímnych prípadoch, čo by malo za následok značný zásah do legitímneho spracúvania osobných údajov prevádzkovateľmi.

K § 82 ods. 5:

Pripomienka: navrhované ustanovenie je zmätočné v súvislosti s § 17 upravujúcim spracúvanie osobitnej kategórie osobných údajov. Ustanovenie § 82 ods. 5 je potrebné prepracovať v zmysle čl. 9 ods. 4 nariadenia č. 2016/679.

Odôvodnenie: Zosúladienie s čl. 9 nariadenia č. 2016/679 a odstránenie právnej neistoty.

K § 83 v spojitosti s § 86 a čl. VIII:

Pripomienka: Upozorňujeme na zásadný rozpor návrhu zákona s nariadením č. 2016/679 z hľadiska nezávislosti úradu, ako dozorného orgánu. Postavenie úradu, ako ústredného orgánu štátnej správy, spolu so zmenami týkajúcimi sa predsedu úradu, sú v rozpore aj so schengenským aquis. Postavenie úradu je potrebné prepracovať a zosúladiť s nariadením č. 2016/679 a schengenským aquis.

Čl. VIII je následne potrebné vypustiť bez náhrady.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Úrad na ochranu osobných údajov SR sa podľa dôvodovej správy k § 83 zriaďuje na základe tohto návrhu zákona; úrad, ako dozorný orgán však bol zriadený už zákonom č. 428/2002 Z. z., pričom úrad týmto zákonom navrhuje zmenu jeho postavenia, nejedná sa však o zriadenie (zároveň pozri § 115 ods. 1 návrhu zákona). Dôvodová správa ďalej neposkytuje vysvetlenie, prečo úrad mení postavenie na ústredný orgán štátnej správy, čo je v prípade zmien v zmysle legislatívnych pravidiel žiaduce; argument týkajúci sa tvorby právnych predpisov nie je dôvodom na kreovanie úradu ako ústredného orgánu štátnej správy a zbavenie sa nezávislosti. Postavenie úradu ako ústredného orgánu štátnej správy mu však ani neuľahčuje výkon dozoru nad ochranou osobných údajov a nemožno hovoriť ani o pozitívnom vplyve na tvorbu právnych predpisov, pokiaľ tam nie sú iné, skryté dôvody.

Upozorňujeme, že na jednej strane úrad deklaruje, že pri svojej pôsobnosti postupuje nezávisle, avšak na strane druhej navrhuje zmeny, ktoré sú v rozpore s požadovanou nezávislosťou a má snahu sa postaviť do pozície ústredného orgánu štátnej správy s vplyvom vlády SR. V tejto súvislosti z návrhu zákona úrad zároveň vypustil zodpovednosť predsedu úradu Národnej rade SR, ktorá predsedu úradu volí a odvoláva a zároveň vypustil možnosť fakultatívneho odvolania z funkcie, ktorú pozná zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov v platnom znení (súčasťou čoho bola aj možnosť odolania v prípade porušenia povinnosti mlčanlivosti). Nezávislosť, tak ako ju určuje nariadenie č. 2016/679 a schengenské aquis pre oblasť ochrany osobných údajov zahŕňa: 1) inštitucionálnu nezávislosť, t.j. nezávislosť dozorného orgánu od iných orgánov (štátu) a politických strán, 2) funkčnú nezávislosť, t.j. dozorný orgán nepodlieha pokynom pokiaľ ide o obsah a rozsah jeho pôsobnosti, 3) hmotnú nezávislosť, t.j. dozorný orgán má vlastný rozpočet, s ktorým môže nezávisle hospodáriť. Zároveň dávame do pozornosti, že český úrad na ochranu osobných údajov síce má postavenie ústredného správneho orgánu, avšak v danom prípade sa jedná o odlišnú hierarchiu štátnych orgánov, ktorú nie je možné v tejto súvislosti porovnávať len podľa názvu.

Nezávislosť úradu bola podľa zákona č. 428/2002 Z. z. a podľa zákona č. 122/2013 Z. z. je garantovaná nielen voľbou predsedu úradu Národnou radou SR (s personálnou zodpovednosťou), ale aj statusom vrchného inšpektora a inšpektorov v súvislosti s výkonom dozoru - kontroly, na ktorých sú zo zákona kladené aj odborné požiadavky (v prípade vrchného inšpektora s povinnosťou jeho odvolania, ak zanedbá svoje povinnosti alebo poruší služobnú disciplínu). Úrad však tento model navrhuje zmeniť tak, že zrušuje funkciu vrchného inšpektora a inšpektorov a zároveň sa dáva do pozície vplyvu vlády SR.

Navrhovanou zmenou sa tak úrad dostáva do konfliktu s uvedenými požiadavkami, nakoľko podľa zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov „činnosť ministerstiev prostredníctvom ministrov a činnosť ostatných ústredných orgánov štátnej správy prostredníctvom ich štatutárnych orgánov riadi, koordinuje a kontroluje vláda.“ Defacto sa tak úrad dostane pod riadenie a kontrolu zo strany vlády Slovenskej republiky, pričom cieľom nielen súčasnej európskej smernice 95/46 ES, ale aj nariadenia č. 2016/679 je vylúčiť nielen priamy vplyv vo forme pokynov, ale takisto aj akúkoľvek formu nepriameho vplyvu, ktorý by mohol usmerňovať rozhodnutia dozorného orgánu. Zároveň možno hovoriť o nesúlade s § 86 ods. 5 návrhu zákona o ochrane osobných údajov.

Otázka možného postavenia úradu, ako ústredného orgánu štátnej správy bola predmetom konzultácii a návrhov v roku 2012 a 2013 v čase prípravy súčasne platného zákona č. 122/2013 Z. z. aj s ministerstvom spravodlivosti. Avšak práve takéto postavenie bolo vyhodnotené ako porušenie súčasne platnej európskej smernice 95/46 ES a schengenského aquis.

Podmienka nezávislosti, vrátane zrušenia akýchkoľvek vplyvov riadenia, koordinácie a kontroly boli nevyhnutnou podmienkou aj samotného vstupu Slovenskej republiky do schengenského priestoru; Schengenské hodnotenia prebiehajú v pravidelných intervaloch (naposledy v roku 2012, kde bolo postavenie úradu ako orgánu štátnej správy, ako nezávislého orgánu so zodpovednosťou predsedu úradu Národnej rade SR a bez vplyvu vlády vyhodnotené ako v súlade s legislatívnymi požiadavkami nezávislosti), súčasťou ktorého je aj hodnotenie ochrany osobných údajov, vrátane nezávislosti úradu, ako dozorného orgánu. Zároveň dávame do pozornosti, že Slovenská republika bola zaradená do programu EU-pilot (fáza predchádzajúca žalobe), práve kvôli otázke (finančnej) nezávislosti (pozri výročné správy úradu). Navrhovaným postupom úrad vystaví Slovenskú republiku možným problémom v rámci nadchádzajúceho schengenského hodnotenia v roku 2019. Napríklad Rakúsko v otázke nezávislosti v minulosti čelilo žalobe zo strany Európskej komisie a tento súdny spor prehralo; v otázke nezávislosti existujú viaceré rozhodnutia súdu EÚ a navrhované postavenie úradu je v rozpore s nimi (pozri napr. C-614/2010 EK vs. Rakúska republika). Úrad samozrejme má podliehať finančnej kontrole, táto však nesmie ovplyvniť nezávislosť.

Na základe vyššie uvedeného je potrebné sa otázkou postavenia úradu dôsledne zaoberať tak, aby novým zákonom o ochrane osobných údajov nevznikol rozpor s európskou legislatívou a schengenskými požiadavkami, a neprivodili sa tým komplikácie pre Slovenskú republiku.

Členovia dozorného orgánu podľa návrhu zákona o ochrane osobných údajov (predseda a podpredseda úradu) nesmú byť pri plnení svojich úloh a výkone svojich právomocí pod vonkajším vplyvom, i už priamym alebo nepriamym, a nesmú od nikoho požadovať ani prijímať pokyny.

K § 83 ods. 6:

Pripomienka: Na konci § 83 ods. 6 navrhujeme doplniť slová „ktorý vydá predseda úradu“.

Odôvodnenie: Vydanie organizačného poriadku má byť výlučnou povinnosťou predsedu úradu; navrhovaným doplnením sa precizuje kompetencia predsedu úradu.

K § 84 ods. 1:

Pripomienka: V § 84 ods. 1 za slová „pokiaľ ide o informácie“ navrhujeme doplniť „a osobné údaje“.

Zároveň požadujeme, aby povinnosť mlčanlivosti predsedu a podpredsedu bola upravená samostatne a rovnako bol upravený postih odvolania v prípade jej porušenia, ako to upravuje súčasne platný zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov v platnom znení.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Personálny aparát by mal dodržiavať povinnosť mlčanlivosti aj o osobných údajoch, s ktorými príde do styku pri plnení svojich úloh. Ide o všeobecnú požiadavku kladenú na prevádzkovateľov, sprostredkovateľov a všetky ostatné osoby, preto aj osoby pôsobiace na úrade by mali dodržiavať povinnosť mlčanlivosti o osobných údajoch. Zároveň je potrebné upraviť povinnosť mlčanlivosti predsedu a podpredsedu osobitne, spolu s postihom za jej porušenie, ktorý z návrhu zákona o ochrane osobných údajov bol vypustený. Rovnako je potrebné upraviť dôvodovú správu, v ktorej absentuje povinnosť mlčanlivosti predsedu a podpredsedu.

K § 85:

Pripomienka: Navrhované ustanovenie § 85 ods. 2 a 3 je potrebné prepracovať, nakoľko dochádza k zmätočnosti pri členení povinností a oprávnení úradu, a to predovšetkým z hľadiska výkladu „úloha“ a „právomoc“. Zároveň dochádza k duplicitě určitých činností, ktoré sú v predmetných ustanoveniach vymedzené. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: V súvislosti s vymedzovaním pôsobnosti je potrebné správne zadefinovať, ktoré úlohy úrad, ako dozorný orgán plní a akými právomocami disponuje (napríklad výkon dozornej činnosti je potrebné subsumovať pod úlohu, nie právomoc a pod.). Rovnako je potrebné odstrániť duplicitu ustanovení.

K § 85 ods. 2 písm. f):

Pripomienka: Navrhované ustanovenie § 85 ods. 2 písm. f) je potrebné vypustiť bez náhrady. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Skúška fyzickej osoby na výkon funkcie zodpovednej osoby nie je predmetom úpravy nariadenia č. 2016/679, a rovnako nie je upravovaná v navrhovanom zákone o ochrane osobných údajov. Uvedené ustanovenie zrejme ostalo v navrhovanom znení nedopatrením.

K § 86 a 87:

Pripomienka: Upozorňujeme na rozpor medzi navrhovanými ustanoveniami § 86 ods. 2 a 7. Pokiaľ dôjde k zániku funkcie predsedu úradu uplynutím jeho funkcie zo zákona (ods. 7), predseda úradu nemôže zostať ďalej vo funkcii aj po uplynutí funkčného obdobia, kým nebude zvolený nový predseda (ods. 2). To platí aj na zánik funkcie podpredsedu úradu podľa § 87.

Zároveň dávame do pozornosti požiadavku na „dokladanie“ odpisu z registra trestov. Postup v prípade žiadania odpisov je upravený zákonom č. 330/2007 Z. z. o registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (v porovnaní so zákonom č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov ide o zmenu z výpisu na odpis).

Poukazujeme aj na skutočnosť, že v návrhu § 86 absentuje ustanovenie upravujúce, že predseda úradu má zároveň postavenie generálneho tajomníka, čo vyplýva aj z dôvodovej správy.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Rozpor medzi vlastnými ustanoveniami návrhu zákona o ochrane osobných údajov týkajúcich sa zániku funkcie predsedu a podpredsedu. Preukazovanie bezúhonnosti formou odpisu z registra trestov je potrebné realizovať v súlade s osobitným zákonom.

K § 88 a 90:

Pripomienka: Upozorňujeme, že návrh ustanovení týkajúcich sa konania o schválení kódexu správania a ustanovenia monitorujúceho subjektu nie je možné vnímať ako súladné s nariadením č. 2016/679 a všeobecne záväznými právnymi predpismi v Slovenskej republike a rovnako sú sčasti nevykonateľné a vzájomne si odporujú:

1) V § 88 ods. 1 je potrebné vypustiť vetu za bodkočiarkou „predmetom úpravy kódexu správania tak môže byť len určitá oblasť ochrany osobných údajov“, nakoľko dochádza k bezdôvodnému zásahu do úpravy kódexov správania sa upravených v čl. 40 nariadenia č. 2016/679. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

2) Navrhované ustanovenia ďalej predpokladá podanie žiadosti o zmenu schváleného kódexu správania sa (pozri napr. § 88 ods. 2), avšak v § 88 ods. 16 už upravuje povinnosť oznámenia zmien týkajúcich sa kódexu správania; zároveň absentujú ustanovenia týkajúce sa žiadosti o zmenu alebo rozšírenia kódexov, resp. primeraného použitia ustanovení o žiadosti schválenie kódexu správania sa. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

3) Nesúhlasíme s úpravou povinnosti predkladania žiadosti, vrátane príloh aj v anglickom jazyku. Takýto postup predpokladá nielen finančné dopady subjektov žiadajúcich o schválenie, zmenu alebo rozšírenie kódexov. Poukazujeme aj na skutočnosť, že úrad pri konaní o schválení kódexov správania subsidiárne navrhuje uplatňovať zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov. V tejto súvislosti je potrebné zohľadňovať aj zákon č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a pravidlá ustanovené týmto predpisom v súvislosti s používaním jazyka v úradnom styku. Ak sa jedná o cezhraničný prvok a spracúvanie vo viacerých členských štátoch, je potrebné citlivejšie pristupovať k otázke prekladov, tak aby sa vylúčil negatívny dopad prekladov na výsledok takéhoto rozhodovania s cezhraničným prvkom. O to viac, že kódexy správania sa majú byť prostriedkom na zosúladenie a dodržiavanie nariadenia č. 2016/679 v záujme transparentnosti a možnej verejnej kontroly zo strany dotknutých osôb. Je preto potrebné sa zaoberať otázkou prekladov, vrátane uplatňovania zákona č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. V tejto súvislosti navrhujeme do zákona upraviť nové ustanovenie, ktorým sa stanoví, že trovy úradne overeného prekladu bude znášať štát; takýto model je dnes už predmetom aj iných právnych predpisov. Následne je potrebné upraviť aj doložku vplyvov na strane úradu. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

4) Ďalej upozorňujeme, že v rámci ustanovení týkajúcich sa kódexov správania sa absentuje požiadavka na zohľadnenie osobitných potrieb mikro, malých a stredných podnikov v zmysle čl. 40 ods. 1 nariadenia č. 2016/679. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

5) Lehota na schválenie kódexu správania sa je neprimerane dlhá a je potrebné ju skrátiť a zosúladiť s lehotou na rozhodnutie o akreditácii, ktorá je rovnako neprimerane dlhá a je potrebné ju skrátiť. Zároveň absentuje zdôvodnenie tak neprimerane navrhnutých lehôt. V tejto súvislosti upozorňujeme na skutočnosť, že navrhované ustanovenie § 88 ods. 4 písm. n) môže byť v praxi problematické nielen pre samotné subjekty žiadajúce o schválenie kódexu, ale aj pre úrad, nakoľko už pri podaní žiadosti o schválenie kódexu návrh zákona predpokladá existenciu vzťahu s monitorujúcim subjektom. Inými slovami, úrad nebude môcť vybaviť žiadosť o schválenie certifikátu v nim stanovenej lehote 3 mesiacov, kým nerozhodne o akreditácii monitorujúceho subjektu v lehote 6 mesiacov (pričom lehota 6 mesiacov nemusí byť konečná v prípadoch, ak nastane dôvod na jej prerušenie). Takýmto postupom úrad spôsobí existenčné komplikácie nielen pre žiadateľa o kódex správania sa, ale aj úrad bude porušovať zákon, nakoľko nebude môcť vykonávať svoju činnosť v súlade s nim. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

6) V navrhovanom ustanovení § 90 ods. 6 je potrebné vypustiť písm. c) bez náhrady. Subjekt sa akredituje za účelom monitorovania uplatňovania kódexov správania sa, pričom takúto činnosť môžu vykonávať v súvislosti

s rôznymi subjektmi / rôznymi kódexami. Uvedené písm. c) nijakým spôsobom nesúvisí so žiadosťou o akreditáciu, ktorú úrad schvaľuje. V rámci akreditácie sa preukazujú skutočnosti vyžadované v čl. 40 ods. 2 nariadenia č. 2016/679, nie však to, čo sa má následne (najskôr za pol roka monitorovať – navrhovaná lehota na rozhodnutie o akreditácii). Zároveň nie je v dôvodovej správe vysvetlené, akým spôsobom „predmet, na ktorý sa kódex správania vzťahuje“ súvisí s akreditáciou a čo má byť jeho obsahom. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

7) Navrhované ustanovenie § 90 ods. 7 je v navrhovanej podobe nevykonateľné a zároveň ide nad rámec nariadenia č. 2016/679, pričom dôvodová správa neuvádza ani bližšie nekonkretizuje / nevysvetľuje, prečo a čo má úrad pod uvedenými prílohami na mysli, čím vytvára právnu neistotu. Napr. pojem „technická a bezpečnostná“ dokumentácia a akými pravidlami sa má táto dokumentácia vypracovať a spravovať (aby ju bolo možné zrealizovať), ďalej z akého dôvodu úrad vyžaduje predložiť pravidlá a postupy výkonu „akreditačných činností“, keďže akreditáciu vykonáva úrad a zrejme teda sa má jednať o monitorovacie činnosti (a nie akreditačné činnosti). Ďalej z predkladaného návrhu je zjavné, že o akreditáciu môže požiadať len právnická osoba a podnikateľský subjekt, pričom úrad už pri podaní žiadosti vyžaduje predložiť dokumenty, ktorými sa preukážu odborné znalosti vo vzťahu k monitorovaniu kódexu správania všetkých osôb, ktoré budú vykonávať monitorovanie (pozn.: pri 6 mesačnej lehote na rozhodnutie zo strany úradu, ktorá sa môže predĺžiť v čase odstraňovania nesúladu v podaných dokumentoch, kedy lehota neplynie); takúto požiadavku nie je možné ani pri najlepšej vôli plnohodnotne zrealizovať, napr. aj z dôvodu fluktuácie zamestnancov a zároveň sa jedná o požiadavku, ktorá je nad rámec nariadenia č. 2016/679, ktoré vyžadujú splnenie požiadaviek v súvislosti s právnickou osobou (alebo fyzickou osobou – podnikateľom), nie však s jeho zamestnancami alebo spolupracujúcimi osobami. Nezmyselnou požiadavkou je aj predloženie výsledku auditu výkonu monitorovania kódexu správania sa, inými slovami z navrhovaného textu vyplýva, že subjekt si má u seba pred podaním žiadosti o akreditáciu nechať vykonať audit (zrejme inou osobou) v súvislosti s výkonom monitorovania kódexu správania, o ktoré žiada úrad. Opäť sa jedná o požiadavku nad rámec nariadenia č. 2016/679, ktorá je však aj v rozpore s konceptom monitorovania kódexov správania sa, ako aj s nezávislým výkonom dozoru úradu, v koho pôsobnosti sa preskúmanie splňania podmienok má realizovať. Na základe predloženého zoznamu príloh sa možno domnievať, že ani samotný úrad nemá predstavu, akým spôsobom má subjekt žiadajúci o akreditáciu splniť požiadavky, ktoré sú v konflikte s inými ustanoveniami návrhu zákona a idú aj nad rámec nariadenia č. 2016/679. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

8) Úrad neprimerane stanovuje povinnosti monitorujúceho subjektu, ktoré idú nad rámec nariadenia č. 2016/679. Predovšetkým je potrebné limitovať nekontrolovateľné a bezdôvodne vykonávané zásahy úradu smerujúce voči monitorujúcemu subjektu (§ 90 ods. 19 písm. c) a písm. h)), nakoľko takýmto spôsobom môže dochádzať k mocenskému zneužívaniu kompetencií. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Zosúladenie návrhu zákona s nariadením č. 2016/679 a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi v Slovenskej republike.

K § 89 a 91:

Pripomienka: Konceptiu certifikácie a akreditovania certifikačného subjektu požadujeme upraviť a zjednotiť postup s inými členskými krajinami zapojením národného akreditačného orgánu (SNAS). Zároveň upozorňujeme, že navrhnuté ustanovenia nie sú vykonateľné. Obdobne, ako pri téme kódexov správania sa, problematiku možno vnímať najmä pojem „technická a bezpečnostná“ dokumentácia a akými pravidlami sa má táto dokumentácia vypracovať a spravovať (aby ju bolo možné zrealizovať), nedostatočnosť certifikačných kritérií. Nezmyselnou požiadavkou aj v tomto prípade je predloženie výsledku auditu ochrany osobných údajov; inými slovami z navrhovaného textu vyplýva, že subjekt si má u seba pred podaním žiadosti o vydanie certifikátu úradom nechať vykonať audit (zrejme inou osobou) v súvislosti so spracúvaním osobných údajov, pre ktoré žiada o certifikáciu, o ktorú žiada úrad. Lehota na vydanie certifikátu je tiež neprimerane dlhá. A úrad aj v súvislosti s certifikáciou neprimerane stanovuje povinnosti certifikačného subjektu, ktoré idú nad rámec nariadenia č. 2016/679, pričom absentujú požiadavky / kritériá, ktoré certifikačný subjekt musí pri vydávaní certifikátov z pohľadu ochrany osobných údajov zohľadňovať. Je potrebné limitovať aj nekontrolovateľné a bezdôvodne vykonávané zásahy úradu smerujúce voči certifikačnému subjektu (§ 90 ods. 19 písm. c) a písm. h)), nakoľko

takýmto spôsobom môže dochádzať k mocenskému zneužívaniu kompetencií. Mechanizmom certifikácie je potrebné sa ďalej zaoberať a prepracovať jednotlivé ustanovenia tak, aby poskytovali dostatočnú právnu istotu, boli vykonateľné a v súlade s nariadením č. 2016/679. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Navrhovaná koncepcia je neprehľadná a zmätočná. Úrad v tejto súvislosti zvolil zložitejšiu a komplikovanejšiu cestu riešenia certifikácie a akreditovania certifikačných subjektov. Nariadenie č. 2016/679 pritom umožňuje pre dozorné orgány využiť postup so zapojením národného akreditačného orgánu (v podmienkach SR SNAS). Ide o štandardne využívaný postup vo viacerých členských štátoch, čo zaručí aj harmonizáciou postupov a rovnaké podmienky v rámci členských štátov. Obdobný spôsob je realizovaný napr. v oblasti dôveryhodných služieb; tento model navrhujeme upraviť obdobným a primeraným spôsobom v podmienkach návrhu zákona o ochrane osobných údajov.

K § 93 až 101:

Pripomienka: Kontrola je jedným z najdôležitejších nástrojov výkonu dozoru nad ochranou osobných údajov, v rámci ktorých úrad, aj na základe nariadenia č. 2016/679 disponuje rozsiahlymi právomocami. Je preto potrebné, aby v rámci kontroly existoval vyvážený vzťah medzi kontrolným orgánom a kontrolovaným subjektom, nedochádzalo k zneužívaniu moci a pri výkone kontroly neboli zneužívané práva a právom chránené záujmy kontrolovanej osoby. Úrad však značne zasiahol do procesných postupov, ktoré možno vnímať v neprospech kontrolovanej osoby, čím sa značne zhoršuje jej postavenie a práva v rámci kontroly, ako aj zákonnosť a transparentnosť kontroly. Zmeny, ktoré boli v porovnaní so zákonom č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov vykonané, však nie sú ani náležite zdôvodnené (pričom proces kontroly nie je upravený nariadením č. 2016/679); zdôvodnenie je žiaduce aj v prípade vykonaných zmien, ktoré vyplývajú z prípadných požiadaviek praxe. Z problematických častí poukazujeme najmä na:

1) V § 93 ods. 1 je z hľadiska právnej istoty potrebné doplniť odkazy, najmä pokiaľ ide o iné kontroly, ako je kontrola spracúvania osobných údajov; navrhnutým spôsobom vzniká zmätočnosť a nevykonateľnosť kontroly. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

2) V § 93 ods. 2 je potrebné doplniť náležitosti písomného poverenia, obdobne ako je to upravené zákonom č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov. Rovnako je potrebné upraviť, že úrad zverejní vzor poverenia na svojom webovom sídle.

Podľa zákona č. 122/2013 Z. z. nezávislosť a odbornosť kontroly bola garantovaná aj osobami, ktoré kontrolu vykonávali (inšpektor a vrchný inšpektor) a osobami, ktoré takéto poverenie vykonávali (vrchný inšpektor a predseda úradu); zákon č. 122/2013 Z. z. v tejto súvislosti vyžadoval odborné predpoklady na výkon funkcie inšpektora a vrchného inšpektora. Z návrhu zákona o ochrane osobných údajov nie je však zrejmé, kto v takto dôležitej oblasti, ako je ľudsko-právna rovina, bude kreovať a zmocňovať kontrolný orgán za účelom kontroly. Zároveň, návrh zákona spolu s dôvodovou správou uvádzajú, že kontrolu môže vykonávať ktorýkoľvek zamestnanec, pričom absolútne absentujú akékoľvek odborné požiadavky a zodpovednosť za výkon kontroly (podľa zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov v platnom znení odborné požiadavky a zodpovednosť sú kladené na inšpektorov a vrchného inšpektora).

Nie je podstatné, ako sa bude volať „hlava“ kontrolného orgánu, ale že sa ruší jeho nezávislosť, postavenie, istota (napr. v Českej republike inšpektorov menuje prezident na desať rokov).

Bez týchto skutočností nemožno hovoriť o zákonnosti a odbornosti kontroly a mohlo by dochádzať k zneužívaniu moci.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

3) V § 93 ods. 3 je potrebné doplniť výpočet subjektov, u ktorých je možné vykonať kontrolu; úrad v návrhu zákona o ochrane osobných údajov rozšíril druhy kontrol, avšak nezohľadnil to v rámci výpočtu osôb, ktoré majú

postavenie kontrolovanej osoby. Ustanovenie nie je v súlade s § 93 ods. 1. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

4) V § 93 ods. 5 a v § 98 písm. f) je potrebné vypustiť slovo „bezdôvodne“ bez náhrady. Práva a právom chránené záujmy sú jedným zo základných princípov výkonu kontroly, ktoré patria kontrolovanej osobe. Kontrolovaná osoba má mať vždy právo na ľudské zaobchádzanie a profesionálny prístup kontrolného orgánu, bez akýchkoľvek obmedzení. Napriek silným kompetenciám, ktoré nariadenie č. 2016/679 zveruje dozorným orgánom, úrad musí rešpektovať a nesmie zasahovať do práv a právom chránených záujmov. Rovnako nie je zrejmé, v akých prípadoch by úrad mohol do nich zasiahnuť a takto navrhnuté ustanovenie je pre kontrolované osoby obmedzujúce a nebezpečné z hľadiska zneužívania moci. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

5) V § 94 (zaujatosť kontrolného orgánu) úrad zmenil subjekt / osobu, ktorej sa námietky doručujú (podľa zákona č. 122/2013 Z. z. sa námietky doručujú úradu, nie priamo predsedovi, čím nie je dotknuté, že o nich rozhoduje predseda v rámci zachovania dvojínštančnosti procesného postupu). Dávame do pozornosti, že úrad je z hľadiska svojej nezávislosti dvojínštančný (predseda vystupuje ako odvolací / druhostupňový orgán). Takouto zmenou sa obchádza štandardný postup (1 a 2. stupeň); skutočnosť, že či sa na rozhodovanie vzťahuje správny poriadok alebo nie, nie je v danom prípade rozhodujúca. Kontrolný orgán by mal mať vedomosť o podaných námietkach, na základe čoho predseda úradu následne rozhodne. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

6) V § 95 úrad doplnil slovo „priamy“ výkon kontroly, pričom nikde nie je konkretizované, čo znamená priamy výkon kontroly. Okrem situácií, kedy kontrolný orgán ide vykonať kontrolu ku kontrolovanej osobe, je oprávnený aj napr. na predvolanie kontrolovanej osoby, aby sa dostavila na určené miesto v určenom čase, kedy je rovnako potrebné spísať zápisnicu a pod. Preto uvedené doplnenie „priameho“ výkonu kontroly je značne zužujúce a nemožno hovoriť o zákonnosti kontroly.

Zároveň poukazujeme na skutočnosť, že kontrolný orgán takýmto spôsobom je povinný sa preukázať poverením na výkon kontroly a služobným preukazom len pred začatím priameho výkonu kontroly. Kontrolný orgán musí vždy a za každých okolností sa preukázať oprávnením na kontrolu, nielen v prípade „priameho“ výkonu kontroly, nakoľko kontrola pozostáva z viacerých krokov. Je bežnou praxou úradu predvolávať kontrolovanú osobu v rámci výkonu kontroly – jedná sa v takom prípade podľa úradu o „priamy“ výkon kontroly? A v prípade, ak dôjde k zmene kontrolného orgánu počas prebiehajúcej kontroly, aký vplyv bude mať za následok termín „priamy“ výkon kontroly? Na základe čoho, akého ustanovenia, úrad zdokladuje kontrolovanej osobe, že výkon kontroly (napr. predvolanie) pri zmene kontrolného orgánu je v súlade so zákonom? Preukázanie príslušnosti k úradu a oprávnenia na výkon kontroly je potrebné realizovať za každých okolností, vrátane prípadnej zmeny v kontrolnom orgáne (bez ohľadu na to, či sa jedná o „priamy“ výkon kontroly u kontrolovanej osoby, alebo o iné úkony, najmä pri fyzickom kontakte s kontrolovanou osobou, napr. predvolanie a pod.).

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

7) V § 96 sa dôvodne domnievame, že úrad navrhol nové ustanovenie písm. g) v rozpore s ostatnými právnymi predpismi, najmä zákonom č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) v znení neskorších predpisov na základe ktorého môže dochádzať aj k skrytému monitorovaniu, ktoré nie je prípustné a takto získaný dôkaz nie je možné považovať za zákonný. Kontrolovaná osoba musí mať vedomosť o tom, že kontrolný orgán využíva takéto prostriedky. Paradoxom je, že úrad, ktorý má chrániť súkromie a osobné údaje sa dožaduje takejto kompetencie.

Zároveň sa dopĺňajú ďalšie oprávnenia kontrolného orgánu, ktoré môžu byť problematické z hľadiska výkonu kontroly, až nevykonateľné. Napr. zabezpečenie prítomnosti inej osoby na mieste výkonu kontroly (napr. prevádzkovateľ môže mať zavedený určitý režim vstupu a pod.); v tejto súvislosti absentujú ustanovenia týkajúce sa práv iných osôb (t.j. osôb, ktoré nie v prešetrovanom prípade kontrolovanou osobou). Rovnako nie je zrejmé akú „inú“ súčinnosť, než sa kontrolovanej osobe ukladá zákonom má kontrolovaná osoba poskytovať.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

8) V § 97 písm. a) je potrebné vypustiť slová „a to aj opakované“ bez náhrady. V tejto súvislosti možno hovoriť o novom type kontroly (opakovaná kontrola), ktorá nie je zohľadnená v rámci ustanovení týkajúcich sa kontroly, avšak takéto doplnenie do návrhu zákona o ochrane osobných údajov nie je ani v súlade, napr. s § 93 ods. 4; na každú kontrolu je potrebné, aby existoval dôvod, resp. podozrenie, preto nie je zrejmé, o aké opakované kontroly sa má jednať. Rovnako absentuje zdôvodnenie, pre ktoré úrad potrebuje opakované chodiť na tú istú kontrolu k tomu istému subjektu, najmä, ak následne správny orgán má kompetencie si prostredníctvom vlastných nástrojov získať dôkazy, prípadne môže požiadať kontrolný orgán o výkon kontroly. Navrhovaným ustanovením dochádza k podozreniu a nabádaniu na zneužívanie úradnej moci v prípadoch, ak dôjde k zmareniu kontroly zo strany úradu, t.j. nastanú pochybenia pri výkone kontroly zo strany úradu. Neexistuje žiaden relevantný dôvod na „opakované kontroly“. Každá kontrola je novou kontrolou, ktorej musí predchádzať podozrenie, resp. dôvod na jej vykonanie.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

9) V § 98 písm. a) je potrebné doplniť právo kontrolovanej osoby oboznamovať sa s kontrolnými zisteniami. Táto skutočnosť je upravená zákonom č. 122/2013 Z. z., avšak úrad tak dôležité oprávnenie kontrolovanej osoby vypustil bez zdôvodnenia. Takýmto postupom nie je zabezpečená vyváženosť práv a povinností kontrolného orgánu a kontrolovanej osoby. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

10) Ustanovenie § 100 návrhu zákona o ochrane osobných údajov bez zdôvodnenia zhoršuje postavenie kontrolovanej osoby, obmedzuje jej práva a právom chránené záujmy. Napríklad popiera právo kontrolovanej osoby vyjadrovať sa ku kontrolným zisteniam, tým že vypustil z návrhu zákona povinnú náležitosť protokolu o kontrole, ktorou sú vyjadrenia kontrolovanej osoby ku kontrolným zisteniam. Kontrolný orgán musí dať právo kontrolovanej osobe sa vyjadriť a rovnako sa musí týmito vyjadreniami zaoberať a vysporiadať sa s nimi v rámci protokolu o kontrole. Úrad rovnako bez zdôvodnenia vypustil aj ďalšie náležitosti protokolu o kontrole; nie je zrejmé či išlo o snahu zjednodušiť si proces ukončenia kontroly, avšak kontrola je jednou z najsilnejších nástrojov výkonu dozoru, a preto nie je možné znevýhodňovať kontrolovanú osobu, vytvárať neistotu a zasahovať do jej práv a právom chránených záujmov. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Procesné ustanovenia týkajúce sa kontroly v návrhu zákona o ochrane osobných údajov nie sú navrhnuté v súlade s právnym poriadkom SR (nakoľko sa tieto nie sú upravené nariadením č. 2016/679). Úrad v súvislosti s kontrolou bez zdôvodnenia zhoršuje postavenie kontrolovanej osoby, obmedzuje jej práva a právom chránené záujmy, vypustil doteraz používané ustanovenia týkajúce sa zákonnosti a transparentnosti kontroly (napr. poverenie na kontrolu).

K § 102 až 107:

Pripomienka: Návrhom zákona o ochrane osobných údajov sa v navrhovaných ustanoveniach upravuje sťažnosť a konanie o ochrane osobných údajov. Vnímame, že úrad sa inštitútom sťažnosti inšpiroval najmä čl. 77 nariadenia č. 2016/679, podľa ktorého však zároveň nemôžu byť dotknuté iné vnútroštátne formy nápravy. Máme za to, že koncepcia navrhutej sťažnosti a konania o ochrane osobných údajov znevýhodňuje postavenie dotknutej osoby, ktorej práva majú byť chránené a ktoré sa jej nariadením č. 2016/679 posilňujú. Zároveň sa vytvára akýsi nevykonateľný inštitút v spojitosti s domáhaním sa jej práv na dozornom orgáne. Zároveň absentuje prepojenie s nariadením č. 2016/679, najmä podrobnosti o postupe a konaní úradu v prípade, že bude hlavným dozorným orgánom.

Zároveň, úrad neupravuje, či sa na postup podľa § 102 vzťahuje aj správny poriadok alebo nie. Nie je preto zrejmé, ako úrad bude postupovať pri prešetrovaní takejto sťažnosti; návrh zákona neupravuje ustanovenia týkajúce sa postupu úradu a teda nie je zrejmé, ako chce úrad takúto sťažnosť prešetrovať, teda aké úkony bude pri prešetrovaní vykonávať. Ďalej, je zrejmé že úrad sa pri príprave § 102 inšpiroval aj zákonom č. 428/2002 Z. z. o ochrane o osobných údajov, účinného do 30.6.2013, ktorý upravoval prešetrovanie oznámení obdobným spôsobom, kedy dotknutá osoba bola akýmsi vedľajším prvkom bez toho, aby mohla byť aktívna pri obhajovaní svojich práv a po prešetrení obdržala len vyrozumienie o tom, ako úrad prešetril jej sťažnosť. Úrad sa takýmto

postupom vracia k niečomu, čo je už dávno prekonané a nie je súladné s filozofiou nariadenia č. 2016/679. Ustanovenie čl. 77 ods. 2 nariadenia č. 2016/679 nie je v tejto súvislosti prekážkou, pomenúva princípy, na základe ktorých nie je možné dotknutú osobu vylúčiť z prešetrovania.

Rovnako vnímame ako problematické nastavenie začatia konania o ochrane osobných údajov, vrátane vzťahu a súvislosti k sťažnosti. Navrhnutým postupom dochádza k zhoršeniu postavenia dotknutej osoby a uplatňovania jej práv pred dozorným orgánom, nakoľko úrad podľa návrhu zákona začne konanie o ochrane osobných údajov len z vlastnej iniciatívy. Nie je zrejmé a náležite zdôvodnené, prečo úrad takýmto spôsobom obmedzuje práva dotknutých osôb a vzťah so správnym poriadkom, keď nariadenie č. 2016/679 si za jeden z cieľov kladie ich posilnenie a vymožitelnosť. Zároveň, správny poriadok nepripúšťa takéto vylúčenie začatia konania na návrh dotknutej osoby, resp. účastníka konania.

Ustanovenie § 105 ods. 3 sa vo svojom obsahu odvoláva aj na čl. 81 nariadenia č. 2016/679, ktorý upravuje prerušenie konania v pôsobnosti súdu. Nie je preto zrejmé, z čoho úrad v tejto súvislosti vychádzal a aký je v danom prípade vzťah konania s súdneho prostriedku nápravy.

Upozorňujeme však, že úrad neupravil v návrhu zákona o ochrane osobných údajov upraviť aj právo dotknutej osoby nechať sa zastupovať neziskovým subjektom, organizáciou alebo združením v súlade s čl. 80 nariadenia č. 2016/679.

V § 106 ods. 4 slovo „nariadiť“ je potrebné nahradiť slovom „uložiť povinnosť“.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Zosúladenie návrhu zákona s nariadením č. 2016/679, správnym poriadkom a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi v Slovenskej republike.

K čl. 108 až 111:

Pripomienka: Výšku navrhovaných správnych pokút (§ 109) a poriadkových pokút (§110) požadujeme znížiť tak, že maximálna výška za najzávažnejšie porušenie bude do 200 tisíc eur. Výšku pokút je zároveň potrebné diferencovať, podľa závažnosti a dopadov porušenia na dotknuté osoby. Jednotlivé pokuty je zároveň potrebné rozčleniť na pokuty ukladané v zmysle čl. 84 ods. 1 nariadenia a pokút, ktoré sa ukladajú podľa § 2 ods. 2 písm. d) č. 2016/679 tohto návrhu zákona. Na základe uvedených ustanovení nie je opodstatnený dôvod navrhovania tak vysokých pokút, ako ich upravuje nariadenie č. 2016/679. Výška pokút stanovená návrhom zákona o ochrane osobných údajov je výlučne národnou záležitosťou, ku ktorej je potrebné pristupovať obozretne, aby výška pokút nebola likvidačná. V súvislosti s čl. 84 ods. 1 nariadenia č. 2016/679 je zároveň potrebné zosúladiť postup pre ukládanie sankcií.

Zároveň je potrebné spoločné ustanovenia k sankciám (§ 111) doplniť o kritéria, podľa ktorých úrad bude pri ukladaní pokút postupovať a aké skutočnosti musí úrad zohľadniť pri stanovení výšky pokuty. Takéto doplnenie je žiaduce v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. d) návrhu tohto zákona.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Návrh výšky pokút v zákone o ochrane osobných údajov je neprimerane vysoká a likvidačná. Vzhľadom na to, že pokuty stanovené návrhom zákona o ochrane osobných údajov sú v nadväznosti na čl. 84 ods. 1 nariadenia č. 2016/679 a § 2 ods. 2 písm. d) návrhu tohto zákona vnútroštátnou záležitosťou, neexistuje opodstatnený dôvod na kopírovanie ich výšky a horné hranice je potrebné znížiť navrhovaným spôsobom. Rovnako je potrebné upraviť kritéria, podľa ktorých úrad bude pri ukladaní pokút postupovať a skutočnosti, ktoré musí úrad zohľadniť pri stanovení výšky pokuty tak, aby nedochádzalo k svojvoľnému rozhodovaniu o výške pokút.

K čl. IV:

Pripomienka: Navrhovaný článok IV upravuje sadzobník správnych poplatkov, ktorým sa mení položka č. 273. Výšky jednotlivých správnych poplatkov je potrebné vypustiť bez náhrady alebo zásadne znížiť, minimálne o tri štvrtiny, tak aby boli zohľadnené výlučne spracovateľské náklady, ktoré úradu v tejto súvislosti vzniknú. Zároveň je potrebné bez náhrady vypustiť duplicitné a neodôvodnené vyberanie správnych poplatkov (za žiadosť a následne ešte aj za vydanie rozhodnutia). Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Poukazujeme na skutočnosť, že návrh správnych poplatkov je neprimerane vysoký a tým pádom negatívne pôsobiaci na subjekty, ktoré takýmto poplatkom podliehajú. Upozorňujeme, že ochrana osobných údajov spadá do ľudsko-právnej oblasti a je nanajvýš zarážajúce, že tam, kde je snaha zabezpečiť, aby prevádzkovatelia a sprostredkovatelia sa zosúladi s nariadením č. 2016/679 a návrhom zákona o ochrane osobných údajov, úrad pristúpil k návrhu tak vysokých poplatkov. Návrh správnych poplatkov tak odzrkadľuje prístup, podľa ktorého subjekty musia zaplatiť štátu za to, aby mohli postupovať v súlade s legislatívou (napr. kódexy správanie sa) alebo zabezpečiť transparentnosť, čím deklarujú že je ich snahou postup podľa legislatívy (certifikácia). Nariadenie č. 2016/679 pritom nabáda dozorné orgány, aby podporili mechanizmy, ktoré napomôžu súladu a dodržiavaniu pravidiel ochrany osobných údajov. Návrh správnych poplatkov však ide v rozpore s touto požiadavkou nariadenia č. 2016/679. Nehovoriac o tom, že stanovenou výškou úrad zamedzuje zdravému konkurenčnému prostrediu v súvislosti s akreditáciou.

Nad rámec navrhovaného materiálu:

Pripomienka: Návrh zákona navrhujeme doplniť o ustanovenie týkajúce sa prekladov písomností do anglického jazyka v jednotlivých procesných postupoch s cezhraničným prvkom, napríklad v rámci postupu one-stop-shop. Nariadenie č. 2016/679 predpokladá spoluprácu dozorných orgánov a EDPB, súčasťou čoho je / môže byť aj predkladanie písomností súvisiacich so sťažnosťou / konaním / kontrolou, resp. iným výkonom dozoru. V tejto súvislosti však nie je doriešená otázka prekladov, vzniknutých nákladov, ktoré by nemali byť na ťarchu subjektu či dotknutej osoby len preto, že sa domáha svojich práv. Preto v tejto súvislosti navrhujeme doplniť ustanovenie, podľa ktorého trovy úradne overeného prekladu bude znášať štát. Následne je potrebné upraviť aj doložku vplyvov na strane úradu. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Odôvodnenie: Nariadenie č. 2016/679 predpokladá spoluprácu medzi dozornými orgánmi a EDPB; nerieši však otázku vzájomnej komunikácie a prekladov do cudzieho jazyka. Je zrejmé, že rokovacím a komunikačným jazykom nebude slovenský jazyk. Ak sa jedná o cezhraničný prvok a spracúvanie vo viacerých členských štátoch, je potrebné citlivejšie pristupovať k otázke prekladov, tak aby sa vylúčil negatívny dopad prekladov na výsledok takéhoto rozhodovania s cezhraničným prvkom. Vzhľadom na to, že pri styku so štátnym orgánom v podmienkach Slovenskej republiky je potrebné zohľadňovať aj zákon č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a pravidlá ustanovené týmto predpisom v súvislosti s používaním jazyka v úradnom styku, osoba, ktorá háji svoje záujmy by nemala pociťovať finančný dopad za preklady písomností do cudzieho jazyka, a to aj s poukázaním na transparentnosť a možnú verejnú kontrolu. Preto v tejto súvislosti navrhujeme doplniť návrh zákona uvedeným spôsobom. Takýto model je dnes už predmetom aj iných právnych predpisov.

Nad rámec navrhovaného materiálu:

Pripomienka: Navrhujeme doplniť nový novelizačný článok, ktorým sa upraví zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, najmä pokiaľ ide o § 56 ods. 5 písm. a), podľa ktorého je potrebné oznamovať porušenie ochrany osobných údajov. V tejto súvislosti je potrebné zabezpečiť súlad a odstrániť duplicitné povinnosti z hľadiska oznamovacej povinnosti.

Odôvodnenie: Zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov v ustanovení § 56 ods. 5 písm. a) predpokladá povinnosť oznamovania porušenia ochrany osobných údajov.

Vo všeobecnosti sa jedná o povinnosť, ktorá je zakotvená v § 41 návrhu zákona o ochrane osobných údajov a podnikom tak bude vznikať rovnaká povinnosť voči dvom štátnym orgánom, čo možno voči podnikom, ako prevádzkovateľom vnímať nepríjemne zaťažujúco. Táto povinnosť bola v minulosti na základe dohody s Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR zverená do ich pôsobnosti, nakoľko úrad v tom čase nedisponoval dostatočnými personálnymi a finančnými kapacitami. Avšak vzhľadom na zmeny, ktoré prináša nová európska legislatíva, je žiaduce zabezpečiť zosúladenie a oznamovanie porušenia ochrany osobných údajov kompetenčne presunúť spať na úrad na ochranu osobných údajov. Týmto nie je dotknutá príprava novej európskej legislatívy v podobe nariadenia na úseku elektronických komunikácií (tzv. e-privacy regulation).